

1. feladat

Egy világító kertitörpéket gyártó vállalkozás 12 000 darab kertitörpe gyártását és értékesítését tervezi. Költségei és árbevétele várhatóan az alábbiak szerint alakulnak:

Megnevezés	eFt
Változó költségek	90 000
Fix költségek	30 000
Költségek összesen	120 000
Nyereség	12 000
Árbevétel	132 000

Feladat:

- Hány darab terméket kell legyártani, amely mellett sem nyeresége, sem vesztesége nincs a vállalkozásnak?
- Ha megrendelést kap a vállalkozás 15 000 db-ra, mi lesz a fedezeti ár?
- Ha egy szenvedélyes törpegyűjtő 15% engedményt kér a 11 000 Ft-os eladási árból, mennyi darabot kell rendelni (minimum), hogy a termelőt ne érje veszteség?
- Engedményadás esetén milyen volumen biztosítja a tervezett 12 000 eFt-os nyereséget?

2. feladat

A Pannónia Panzióknak 20 szobája van. A panzió tulajdonosa az alábbi adatok felhasználásával készítette el a következő évre vonatkozó üzleti tervét:

- Napi 6 000,- Ft árbevétel kiadott szobánként
- Napi 1 200,- Ft változó költség kiadott szobánként
- Amortizáció: 5 600 000,- Ft
- Bérköltség: 7 400 000,- Ft
- Kamat: 4 000 000,- Ft
- Kölcsöntörlesztés: 14 200 000,- Ft

Nyereségadó mértéke: 18 %

Feladat:

Hány szobát kell kiadni ahhoz, hogy

- a bevételek egyenlők legyenek a költségekkel, ráfordításokkal?
- a beáramló készpénz mennyisége egyenlő legyen a kiáramló készpénzzel?
- ha a nyereségadó mértékét 16%-ra csökkentik, akkor a beáramló készpénz mennyisége egyenlő legyen a kiáramló készpénzzel?

3. feladat

Egy termékből 22 000 db-ot termel a vállalkozás, amelyet a tárgyévben értékesít is. Az értékesítés adatai a következők.

Az értékesítés nettó árbevétele	44 000 eFt
Az értékesítés közvetlen költsége	27 500 eFt
Az értékesítés közvetett költsége	8 250 eFt

Feladat:

- Állapítsa meg a fedezeti összeget, a fedezeti hányadot, a fedezeti pontot és a fedezeti árat! (Feltételezve, hogy az értékesítés közvetlen költsége változó, az értékesítés közvetett költsége pedig állandó költség.)
- Határozza meg, hogy hány darabos értékesítés mellett érhető el 12 000 eFt nyereség!

- c) Ha egy vevő az előállított termékeket mind megvásárolta volna, mekkora árengedményt kaphatott volna 30.000 db-os vásárlás esetén, illetve 15%-os árengedményhez milyen mennyiséget kellett volna megrendelni, hogy a 12 000 eFt-os nyereség biztosított legyen.

4. feladat

Egy vállalkozás 360 000 eFt közvetlen és 150 000 eFt közvetett költség mellett 570 000 eFt árbevételt ért el.

Feladat:

Határozza meg, hogy milyen mértékű

- árnöveléssel,
- volumennöveléssel,
- önköltségcsökkentéssel,
- közvetett költség csökkentéssel

növelhető a bázis évi eredmény 50%-kal!

(Feltételezve, hogy az értékesítés közvetlen költsége változó, az értékesítés közvetett költsége pedig állandó költség.)

5. feladat

Egy vállalkozás bázis évi nettó árbevétele 1 200 000 eFt, az értékesítés közvetlen költsége 620 000 eFt, az értékesítés közvetett költsége 400 000 eFt volt. (Feltételezve, hogy az értékesítés közvetlen költsége változó, az értékesítés közvetett költsége pedig állandó költség.)

Feladat:

- a) Számítsa ki a vállalkozás bázis évi üzemi (üzleti) tevékenységének eredményét!
- b) A bázis évi adatokból kiindulva tervezze meg a vállalkozás következő évi üzemi (üzleti) tevékenységének eredményét az alábbi változatokra:
- „A” változat: A vállalkozás a volumen 5%-os, a közvetlen önköltség 6%-os, a termékek eladási árának 5%-os növelését tervezi. Az értékesítés közvetett költségénél 20 000 eFt-os növekedés várható.
- „B” változat: A volumen 10%-kal, a termékek eladási ára 1%-kal, a közvetlen önköltségek 5%-kal növekednek. Az értékesítés közvetett költsége 25 000 eFt-tal nő. A vállalkozás a bázis időszakhoz viszonyított volumennövekedés után 2% árengedményt nyújt vevői részére.
- c) Mennyi árbevételt kell tervezni annak érdekében, hogy az alábbiakban kitűzött célkitűzések teljesüljenek:
- „A” változat: Az értékesítés közvetett költségeinek 20 000 eFt-os növekedése ellenére a bázis évi eredményhányadot érje el a vállalkozás.
- „B” változat: Az értékesítés közvetett költségeinek 20 000 eFt-os növekedése ellenére az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye 218 000 eFt legyen.
- d) Milyen mértékű áremeléssel, vagy volumennöveléssel, vagy közvetlen önköltség csökkentéssel lehet a vállalkozásnál 36 000 eFt-tal növelni az üzemi (üzleti) tevékenység eredményét?

1. feladat megoldás

A számításoknál felhasznált összefüggés:

(egységár–termékegységre jutó változó költség) x mennyiség = fix költség + nyereség

a.)

$$(11000 \text{ Ft/darab} - 7500 \text{ Ft/darab}) \times \text{menny}_a = 30\,000 \text{ eFt} + 0 \text{ eFt}$$

$$\text{menny}_a = 8571 \text{ darab}$$

8571 darabos termelés mellett sem nyeresége, sem vesztesége nem várható.

b.)

$$\text{egységár}_b \times 15000 \text{ darab} - 7500 \text{ Ft/darab} \times 15000 \text{ darab} = 30\,000 \text{ eFt} + 0 \text{ eFt}$$

$$\text{egységár}_b = 9500 \text{ Ft/darab}$$

A fedezeti ár 9500 Ft/darab.

c.)

$$(11000 \text{ Ft/darab} \times (1-0,15) - 7500 \text{ Ft/darab}) \times \text{menny}_c = 30\,000 \text{ eFt} + 0 \text{ eFt}$$

$$\text{menny}_c = 16216 \text{ darab}$$

A 9350 Ft/darabos egységár mellett legalább 16216 darabos termelés szükséges ahhoz, hogy a vállalkozás ne legyen veszteséges.

d.)

$$(11000 \text{ Ft/darab} \times (1-0,15) - 7500 \text{ Ft/darab}) \times \text{menny}_d = 30\,000 \text{ eFt} + 12\,000 \text{ eFt}$$

$$\text{menny}_d = 22703 \text{ darab}$$

A kívánt nyereség –eredményadás esetén- 22703 darabos termelés mellett érhető el.

2. feladat megoldás

a.)

(egységár–szobánkénti változó költség) x mennyiség = fix költség (amortizáció, bér, kamat) + nyereség

$$(6000 \text{ Ft/nap} - 1200 \text{ Ft/nap}) \times \text{menny}_a = 17\,000\,000 \text{ Ft} + 0 \text{ Ft}$$

$$\text{menny}_a = 3542 \text{ vendégéjszaka} \quad 3542 \text{ vendégéjszaka} / 365 \text{ nap} = 9,7 \text{ szoba/nap}$$

Átlagosan 9,7 szobát kell kiadni naponta ahhoz, hogy se nyeresége, se vesztesége ne legyen.

b.)

beáramló pénz: árbevétel

kiáramló pénz: változó költség

béreköltség

kamat

törlesztőrészlet

nyereségadó

$$6000 \text{ Ft/nap} \times \text{menny}_b = 1200 \text{ Ft/nap} \times \text{menny}_b + 25\,600\,000 \text{ Ft} + ((6000 \text{ Ft/nap} - 1200 \text{ Ft/nap}) \times \text{menny}_b - 17\,000\,000 \text{ Ft}) \times 0,18$$

$$\text{menny}_b = 5727 \text{ vendégéjszaka} \quad 5727 \text{ vendégéjszaka} / 365 \text{ nap} = 15,6 \text{ szoba/nap}$$

Gyakorló feladatok a Kontrolling alapjai tárgyhoz
Témakör: Költség – volumen - eredmény elemzés

Átlagosan 15,6 szobát kell kiadni naponta ahhoz, hogy a beáramló pénz egyenlő legyen a kiáramló pénzösszeggel.

c.)

$$6000 \text{ Ft/nap} \times \text{menny}_c = 1200 \text{ Ft/nap} \times \text{menny}_c + 25\,600\,000 \text{ Ft} + ((6000 \text{ Ft/nap} - 1200 \text{ Ft/nap}) \times \text{menny}_c - 17\,000\,000 \text{ Ft}) \times 0,16$$

$$\text{menny}_c = 5675 \text{ vendégéjszaka} \quad 5675 \text{ vendégéjszaka} / 365 \text{ nap} = 15,5 \text{ szoba/nap}$$

Átlagosan 15,5 szobát kell kiadni naponta ahhoz, hogy a beáramló pénz egyenlő legyen a kiáramló pénzösszeggel.

3. feladat megoldás

A számításoknál felhasznált összefüggés:

$$(\text{egységár} - \text{önköltség}) \times \text{mennyiség} = \text{közvetett költség (állandó költség, FC)} + \text{nyereség}$$

a.)

$$\text{fedezeti összeg} = \text{értékesítés nettó árbevétele} - \text{értékesítés közvetlen költsége (változó költség, VC)}$$

$$\text{fedezeti összeg} = 16\,500 \text{ eFt}$$

$$\text{fedezeti hányad} = \text{fedezeti összeg} / \text{értékesítés nettó árbevétele}$$

$$\text{fedezeti hányad} = 37,5\%$$

fedezeti pont

$$(2000 \text{ Ft/darab} - 1250 \text{ Ft/darab}) \times \text{mennyiség}_{\text{fedezeti pont}} = 8\,250 \text{ eFt}$$

$$\text{mennyiség}_{\text{fedezeti pont}} = 11\,000 \text{ darab}$$

fedezeti ár

$$(\text{fedezeti ár} - 1250 \text{ Ft/darab}) \times 22\,000 \text{ darab} = 8\,250 \text{ eFt}$$

$$\text{fedezeti ár} = 1625 \text{ Ft/darab}$$

b.)

$$(2000 \text{ Ft/darab} - 1250 \text{ Ft/darab}) \times \text{menny}_b = 8\,250 \text{ eFt} + 12\,000 \text{ eFt}$$

$$\text{menny}_b = 27\,000 \text{ darab}$$

c.)

$$(\text{egységár}_c - 1250 \text{ Ft/darab}) \times 30\,000 \text{ darab} = 8\,250 \text{ eFt} + 12\,000 \text{ eFt}$$

$$\text{egységár}_c = 1925 \text{ Ft/darab}$$

Az árengedmény mértéke 75 Ft/darab, azaz 3,75%.

$$(2000 \text{ Ft/darab} \times (1 - 0,15) - 1250 \text{ Ft/darab}) \times \text{menny}_c = 8\,250 \text{ eFt} + 12\,000 \text{ eFt}$$

$$\text{menny}_c = 45\,000 \text{ darab}$$

4. feladat megoldás

Bázis év

Árbevétel 570 000 eFt

Közvetlen költség 360 000 eFt

Fedezeti összeg 210 000 eFt

Közvetett költség 150 000 eFt

Eredmény 60 000 eFt

Gyakorló feladatok a Kontrolling alapjai tárgyhoz
Témakör: Költség – volumen - eredmény elemzés

Árnövelés

$$p \times 570000 = 60000 \times 0,5 \quad p=5,26\%$$

Volumennövelés

$$q \times (570000 - 360000) = 30000 \quad q=14,29\%$$

Önköltségcsökkentés

$$\ddot{o} \times 360000 = 30000 \quad \ddot{o}=8,33\%$$

Közvetett költség csökkentés

$$k \times 150000 = 30000 \quad k=20\%$$

5. feladat megoldás

a.)

Bázis év

Árbevétel	1 200 000 eFt
Közvetlen költség	620 000 eFt
Fedezeti összeg	580 000 eFt
Közvetett költség	400 000 eFt
Eredmény	180 000 eFt

b.)

„A” változat

Árbevétel	1 323 000 eFt	(1 200 000 x 1,05 x 1,05)
Közvetlen költség	690 060 eFt	(620 000 x 1,05 x 1,06)
Fedezeti összeg	632 940 eFt	
Közvetett költség	420 000 eFt	
Eredmény	212 940 eFt	

„B” változat

Árbevétel	1 330 776 eFt	(1 200 000 x 1,01 + + 1 200 000 x 0,1 x 1,01 x 0,98)
Közvetlen költség	716 100 eFt	(620 000 x 1,1 x 1,05)
Fedezeti összeg	614 676 eFt	
Közvetett költség	425 000 eFt	
Eredmény	189 676 eFt	

c.)

„A” változat

$$\text{árbevétel} - 620\,000 \text{ eFt} - 420\,000 \text{ eFt} = 180\,000 / 1\,200\,000 \times \text{árbevétel}$$

$$\text{árbevétel} = 1\,223\,529 \text{ eFt}$$

„B” változat

$$\text{árbevétel} - 620\,000 \text{ eFt} - 420\,000 \text{ eFt} = 218\,000 \text{ eFt}$$

$$\text{árbevétel} = 1\,258\,000 \text{ eFt}$$

d.)

Árnövelés

$$p \times 1200000 = 36000 \quad p=3,00\%$$

Volumennövelés

$$q \times (1200000 - 620000) = 36000 \quad q=6,21\%$$

Önköltségcsökkentés
 $\ddot{o} \times 620000 = 36000$

$\ddot{o} = 5,81\%$